

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-29/29.09.....2023 г.

ДО
ПРОФ. ДХН ГЕОРГИ НИКОЛОВ ВАЙСИЛОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“
БУЛ. „ЦАРИГРАДСКО ШОСЕ“ №125
БЛОК 5, ЕТАЖ 1
1113 ГР. СОФИЯ

Относно: Проект на изменение на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) 2014 – 2020 г

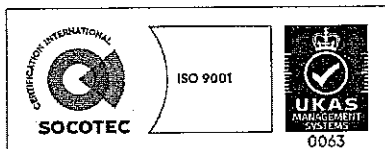
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВАЙСИЛОВ,

Във връзка с постъпило с вх. № ЕО-29/12.09.2023 г. на МОСВ уведомление по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), което приемаме и като уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, обн., ДВ, бр. 73/11.09.2007 г., изм. и доп.), за горесцитираният проект на изменение на ОПНОИР) 2014 – 2020 г., на основание чл. 6а, т. 1 буква „г“ от същата наредба и Заповед № РД - 557/01.08.2023 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомявам следното:

Проектът за изменение оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) 2014 – 2020 г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Съгласно представената информация, предстоящото изменение на ОПНОИР 2014-2020 г. е с цел осигуряване на оперативен капитал за смекчаване на последиците върху малките и средни предприятия (МСП) на територията на РБългария, особено засегнати от увеличението на цените на енергия в резултат от руската военна агресия срещу Украйна.

Подкрепата ще се осъществи чрез използване на прогнозиран неусвоен ресурс по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в рамките на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ (ПО 1) в размер на 18 950 497 евро и на прогнозиран неусвоен ресурс от Европейския социален фонд (ЕСФ) в размер на 5 049 503 евро (по Приоритетна ос 3 „Образователна среда за

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6259, Факс: +359(2) 986 25 33

активно социално приобщаване“ – 1 млн. евро и по Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ – 4 049 503 евро).

Нововъведения чл. 25б в Регламент (ЕС) № 1303/2013 позволява да се финансира оборотен капитал под формата на безвъзмездни средства за МСП, които са особено засегнати от увеличения на цените на енергията; разходи на уязвимите домакинства за посрещане на потреблението им на енергия или да се финансират схеми на работа на непълно работно време и еквивалентни схеми. Дейностите могат да се финансират както от ЕФРР, Кохезионния фонд (КФ) и така и от Помощта за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU). Операциите за предоставяне на подкрепа се програмират изключително в рамките на нова специална приоритетна ос, могат да бъдат избрани за подпомагане от ЕФРР, ЕСФ или КФ, преди одобряването на изменената програма и разходите са допустими от 1 февруари 2022 г. Също така, подкрепата, предоставена от ресурси по линия на REACT-EU по смисъла на чл.92а, се програмира по отделна специална ос, допринасяща за инвестиционния приоритет, посочен в чл. 92б, параграф 9, ал. 3.

С Решение № 453 от 27 юни 2023 година (РМС № 453 от 27 юни 2023 г.), Министерският съвет на Р България одобри средства от бюджетите на оперативните програми за програмен период 2014-2020 г. за създаването на специални приоритетни оси в рамките на съответните програми, които да се използват за възстановяване на разходи чрез прилагане на извънредните мерки за използване на фондовете в подкрепа на малки и средни предприятия, които са особено засегнати от увеличение на цените на енергията и на уязвими домакинства (SAFE).

Прилагането на Инструмента SAFE дава възможност да бъдат възстановени част от извършените разходи предоставени през 2022 г. за компенсации на МСП във връзка с увеличените цени на електрическа енергия, които са допустими съгласно изискванията, поставени в чл. 25б от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и във Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Същевременно ще се избегне рискът от непълно усвояване на европейското финансиране по оперативните програми. В допълнение, тъй като ставката на европейско съфинансиране по Инструмента SAFE е 100%, прилагането му ще доведе и до намаляване на необходимия ресурс за осигуряване на кореспондиращо национално съфинансиране по оперативните програми от програмен период 2014 – 2020г.

Съгласно т. 1 на РМС № 453 от 27 юни 2023 г. за Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) е определена сума в размер на 24 млн. евро европейско финансиране. В резултат от извършен подробен анализ на разполагаемите средства по Програмата, е установено, че се очаква непълно изпълнение на заложения бюджет по Приоритетна ос 5 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ (REACT-EU) в резултат на изпълнението на проекта и с оглед приключване на учебната 2022-2023 г., което рефлектира и налага намаляване на целеви стойности на индикатори.

Прогнозираният неувоен ресурс по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3 не налага намаляване на целеви стойности на индикатори по съответната приоритетна ос, освен на финансовите индикатори (за сертифицираните средства). С предложеното изменение на ОПНОИР се създават две нови специални оси:

- **Приоритетна ос 6: „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE“** с финансиране от ЕФРР в размер на 18 950 497 евро и от ЕСФ в размер на 1 млн. евро и ставка на съфинансиране от 100 % ;

- **Приоритетна ос 7: „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE (REACT-EU)“** с финансиране от ЕСФ (REACT-EU) в размер на 4 049 503,00 евро и ставка на съфинансиране от 100 %.

В съответствие с чл. 256 на Регламент (ЕС) № 1303/2013, по линия на Приоритетна ос 6 и Приоритетна ос 7 ОПНОИР ще се финансира мярка със средства от ЕФРР, ЕСФ и ЕСФ (REACT-EU), според правилата на ЕФРР, с която ще се осигури подкрепа за МСП на територията на Република България, които са особено засегнати от увеличението на цените на енергията.

В съответствие с РМС № 453 от 27 юни 2023 г., средствата по операцията за прилагане на Инструмента SAFE ще се използват за възстановяване на допустими разходи, извършени от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в изпълнение на национални програми за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, и в тази връзка Фондът ще бъде конкретен бенефициент по операцията. За определяне на допустимостта на разходите ще се прилагат принципите, заложи в изготвена на национално ниво Концепция за прилагане на възможностите по чл.256 от Регламент (ЕС) 1303/2013(SAFE).

Финансирането по новите приоритетни оси ще се реализира по:

- **Тематична цел 3:** „Повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР) и на сектора на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР)“;

- **Инвестиционен приоритет 3d** „Предоставяне на подкрепа за капацитета на МСП за растеж в рамките на регионалните, националните и международните пазари и участие в процеса на иновации“ (ЕФРР);

- **Специфична цел 1** „Подкрепа за МСП, които са особено засегнати от увеличението на цените на енергията“ (по отношение ПО6);

- **Тематична цел 13** „Преодоляване на последиците от извънредното положение, предизвикано от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“;

- **Инвестиционен приоритет 13i:** „Преодоляване на последиците от извънредното положение, предизвикано от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“ (ЕСФ REACT-EU);

- **Специфична цел 1** „Подкрепа за МСП, които са особено засегнати от увеличението на цените на енергията“ (по отношение ПО7).

С подкрепата ще се финансира оборотен капитал под формата на безвъзмездни средства за МСП, които са особено засегнати от увеличението на цените на енергията. Подкрепата ще се осъществи чрез използване на средства, осигурени по линия на ЕФРР, ЕСФ и ЕСФ (REACT-EU).

Предвиждат се инвестиционни мерки в рамките на област на интервенция с код 001. „Общи производствени инвестиции в малки и средни предприятия (МСП)“.

С цел смекчаване на последиците върху МСП от значителното увеличение на цените на енергията, причинено от военната агресия на Русия срещу Украйна, и в съответствие с чл. 256 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 със средства от ОПНОИР 2014-2020 г. ще се финансира мярка, с която ще се осигури подкрепа за МСП на територията на РБългария, особено засегнати от увеличението на цените на енергията:

• Подкрепа за МСП, особено засегнати от увеличението на цените на енергия чрез мярка за възстановяване на допустими разходи за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, прилагана от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Целта е с изпълнението на предложените мерки да се допринесе за смекчаване на последствията върху МСП от значителното увеличение на цените на енергията, причинено от военната агресия на Русия срещу Украйна.

Определени са следните индикатори за изпълнение:

- **CO01** : Производствени инвестиции: Брой предприятия, получаващи подкрепа предприятия;

- **CO02**: Производствени инвестиции: Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства предприятия, както и индикатори за резултат:

P61: Безвъзмездни средства за компенсиране на завишените цени на енергията на МСП – 19 950 497 евро;

P71: Безвъзмездни средства за компенсиране на завишените цени на енергията на МСП – 4 049 503 евро;

Целевите стойности на индикаторите за изпълнение ще бъдат конкретизирани след представяне на информация от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, базирана на обработка на данни за получили подкрепа МСП по двете национални програми, считано от 01 февруари 2022 г. и тяхното разпределение между всички участващи програми.

Информацията ще бъде включена в текста на програмата преди официалното изпращане на изменението на ОПНОИР 2014-2020 г. за одобрение от Европейската комисия през системата SFC2014.

В Програмата са нанесени и съответните стойности в таблиците 7-11 с кодовете по категории интервенции по ПО1, 3, 5 и новите ПО 6 и ПО7, както и в таблици 18а и 18в, както следва:

Таблица 7: Измерение 1: Област на интервенция;

Таблица 8: Измерение 2: Форма на финансиране;

Таблица 9: Измерение 3: Вид територия;

Таблица 10: Измерение 4: Териториални механизми за изпълнение;

Таблица 11: Измерение 6: Вторична тема на ЕСФ и ЕСФ по линия на REACT-EU (само ЕСФ и ИМЗ);

Таблица 18а: План за финансиране;

Таблица 18в: Разпределение на финансовия план по приоритетни оси, фондове, категории региони и тематични цели.

Стойността на код 06 „Инициативи за водено от общностите местноразвитие“ в Таблица 10: Измерение 4: Териториални механизми за изпълнение по ПО3 е редуцирана до размера на финансирането на одобрените стратегии за ВОМР, в съответствие с препоръка на външния изпълнител от проведена оценка „Извършване на оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на процедури, насочени пряко или косвено към маргинализирани групи като ромите, по ПО3 на ОПНОИР“.

Променени са и финансовите показатели за сертифицирани разходи в таблиците 6 и 28 за рамката за изпълнение по ПО 1 и ПО 3.

В резултат на прехвърлянето на ресурс от ЕСФ (REACT-EU) от Приоритетна ос 5 към Приоритетна ос 7, са променени и целевите стойности на индикатори, както следва:

В Таблица 5: Общи и специфични за програмата показатели за изпълнението (по инвестиционни приоритети, разпределени по категории региони за ЕСФ и когато е уместно – за ЕФРР):

- **CV30** „Стойност на действията по ЕСФ за борба със или противодействие на COVID-19“;

- CV31 „Подпомогнати участници за борба със или противодействие на COVID-19“

- 5114 „Брой деца и ученици, получили допълнително обучение, в т.ч. от разстояние в електронна среда“

В Таблица 4: Общи показатели за резултатите, за които е определена целева стойност, и специфични за програмата показатели за резултатите, съответстващи на специфичната цел (по инвестиционни приоритети и категория региони) (за ЕСФ и ЕСФ по линия на REACT-EU):

- CVR2 „Участници, които са придобили квалификация при напускане (COVID-19)“.

Така представените промени в ОПНОИР 2024-2020 са свързани с пренасочване на неусвоени финансови ресурси (по прогнозна оценка) от съществуващите Приоритетни оси 1, 3 и 5 към нови приоритетни оси – 6 и 7, с финансиране по Инструмента SAFE.

Релокацията на средства и въвеждането на нови приоритетни оси, са свързани с допустими мерки по Инструмента SAFE, като водят до промяна на финансовия план на Програмата, но не и на физическото въздействие на ОПНОИР 2014-2020; не изменят стратегията на програмата, не нарушават логиката ѝ на интервенция, тематичната концентрация, установена в Споразумението за партньорство и няма да окажат негативно влияние върху постигането на общите цели и индикаторите. Предвид финансовата си насоченост и същност, промените в Програмата не могат да бъдат отнесени към обхвата на чл. 85, ал.1 и ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Изменението на програмата не може да се отнесе към някоя от позициите на чл. 2, ал. 1 и ал. 2 на Наредбата за ЕО. При прилагането на посоченото изменение на програмата, не се предполагат значителни въздействия върху околната среда, поради техническия и финансов характер на промените.

Предвид гореизложеното считаме, че **няма необходимост** от провеждане на някоя от регламентираните с раздел II, глава VI от ЗООС процедури (задължителна екологична оценка или преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка) за 6-тото изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Изменението на програмата се прилага за територията на цялата страна.

Извършената проверка за **допустимост** по смисъла на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 12, от *Наредбата за ОС* установи, че реализацията на предвидените в проекта изменение на ОПНОИР 2014-2020 г. дейностите е **допустима** при съобразяване с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление, при наличие на такива;

- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление;

С оглед гореизложеното, отчитайки **характера** на предвидените в проекта на изменение на ОПНОИР 2014-2020 г. дейности, при реализацията им **няма вероятност от отрицателно въздействие** върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

В тази връзка, на основание чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* Ви уведомяваме, че за така заявения *Проект на изменение на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) 2014 – 2020 г.* **преценката** на компетентния орган, е че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.**

Настоящото писмо се отнася за конкретния проект на изменение *ОПНОИР 2014 – 2020 г.* и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконовни нормативни актове.

При всички случаи на промяна в проекта на изменение на *ОПНОИР 2014-2020 г.* или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, моля да уведомите незабавно МОСВ за промените.

НИКОЛАЙ СИДЖИМОВ

Заместник министър на околната среда и водите